

పాకాల ఏటిలోని గుంతలో నీటిని మళ్లించేందుకు మోటార్‌ను సరిచేస్తున్న అందుకట్టు రైతులు

జిల్లాలోని చెరువుల్లో నీటి నిల్వలు

చెరువులు	25శాతం	50శాతం	75శాతం	100శాతం
1063	744	212	107	00

- ప్రశ్నార్థకంగా మానుకోట రైతుల పరిస్థితి
- అడుగంటిన చెరువులు, వాగులు, బావులు
- అంతంతకూ పడిపోతున్న భూగర్భ జలాలు
- ప్రమాదకరంగా కొత్తగూడలో 15.20 మీటర్ల లోపలికి..
- వేలకొద్దీ ఎకరాల్లో ఎందుకున్న వరి, మక్కజొన్న పత్తి

నమస్తే తెలంగాణ హనుమకొండ

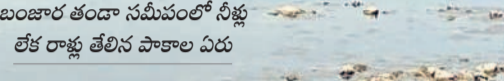
10 వరంగల్, బుధవారం 5 మార్చి 2025 HANUMAKONDA

పెద్దవంగర: గంట్లకుంటలో ఎండిపోతున్న పంటను చూపుతున్న రైతు

జిల్లాలో భూగర్భ జలాల వివరాలు (మీటర్ల లోతులో)

మండలం	జనవరి	ఫిబ్రవరి
చిన్నగూడూరు	3.84	4.55
దోర్నకల్	1.20	2.40
గూడూరు	4.40	4.80
కేసముద్రం	4.69	4.76
కురవి	0.84	1.10
మహబూబ్	3.32	3.65
నల్గొండూరు	3.26	4.90
బయ్యారం	1.20	1.30
దంతాలపల్లి	2.26	3.10
గంగాం	3.74	4.65
గార్ల	4.10	4.50
కొత్తగూడ	10.43	15.20
మలపేడ	4.23	4.40
నర్సంపాలపేట	5.49	6.75
పెద్దవంగర	5.19	5.33
తొమ్మరూ	6.72	7.85

బంజార తండా సమీపంలో నీళ్లు లేక రాళ్లు తేలిన పాకాల ఏరు

యాసంగి సాగుడెట్ల..?

జలవనరులు అడుగంటి.. భూగర్భ జలాలు అధిపాతా
 కాలికి పడిపోతుండడంతో పంటలకు చుక్క నీరం దడం లేదు. ఏటా వేల ఎకరాల్లో వరి, మక్కజొన్న, పత్తి, ఇతర పంటలు పండించే మానుకోటలో ఈ యాసంగి సాగు ప్రశ్నార్థకంగా మారింది. కేసీఆర్ సర్కారు పాలనలో పడేళ్లుగా ముందుటింట్లోనూ వాగులు, చెరువులు, కుంటలు, వాగులు వరవల్ల తొక్కగా, బోర్లు, బావుల్లో పుష్కలంగా నీరుండేది. కానీ, ఎప్పుడూ లేని విధంగా కాంగ్రెస్ సర్కారు వచ్చాక ఈ ఏడాది చెరువులు, వాగులు వట్టిపోవడం, బోర్లు, బావుల్లో నీళ్లు లేక పంటలు ఎండిపోయి రైతులకు దిక్కతోచని పరిస్థితిలో పడినంది. కొత్తగూడ మండలంలో జనవరిలో 10.43 మీటర్ల లోతుకు వెళ్లిన భూగర్భ జలాలు ఫిబ్రవరి నెలాఖరుకు 15.20 మీటర్లకు పడిపోయాయి. అంతేగాక జిల్లాలోని మొత్తం 1063 చెరువుల్లో 744 చెరువుల్లో కేవలం 25 శాతం మాత్రమే నీరుండడం పరిస్థితి తీవ్రతకు అద్దంపడుతోంది. వరి పాటొకాచే నమయంలో నీళ్లు లేకపోవడంతో రైతులు చేసినదేమీ లేక గొడ్లూరు, బద్దను మేపాల్ని వసోకింది.
 - మహబూబాబాద్, మార్చి 4 (సమస్తీ తెలంగాణ)

తడి ఆరింది.. మడి ఎండింది

కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత రైతుల పరిస్థితి తలకిందు లైంది. అడుగుకు సాగునీరు విడుదల చేయకపోవడంతో చెరువులు, వాగులు వట్టిపోయి పంటలు ఎండిపోతున్నాయి. జిల్లాలో మొత్తం 1063 చెరువులుతో పాటు ప్రధానంగా మున్నేరు, ఆతేరు, పాతేరు, అలిగేరు వాగులున్నాయి. సర్కారు నిర్లక్ష్యం, అధికారుల పట్టణపులే మిథో జిల్లాలోని చెరువులు, కుంటలు పూర్తిస్థాయిలో అడుగంటు దంతో వాటి కింద సాగుచేసిన రైతులకు పంటలను కాపాడుకునేందుకు పొట్టు పడాల్సి వస్తోంది. జిల్లాలో అతి పెద్ద చెరువైన బయ్యారం పెద్ద చెరువు ఉన్నప్పటికీ వానకాలంలో ఈ చెరువు ద్వారా 7,500 ఎకరాలు మాత్రమే సాగు చేస్తున్నారు. యాసంగిలో అసలు నీళ్లు ఇవ్వకపోవడంతో బోరుబావుల మీద రైతులు ఆధారపడాల్సి వస్తోంది. అలాగే గార్ల పెద్దచెరువు వానకాలంలో 9వేల ఎకరాలు, యాసంగిలో వెయ్యి ఎకరాలకు సాగునీరు అందించారు. ఇప్పుడు ఈ చెరువు కూడా పూర్తిగా ఎండిపోవడంతో చెరువు కింద సాగుచేసిన రైతుల పరిస్థితి అగమ్యగోచరమైంది. మున్నేరు వాగు మహబూబాబాద్ మండలం జమాంక్షపల్లి వద్ద ప్రారంభమై బయ్యారం, గార్ల మండలాల మీదుగా దోర్నకల్ వరకు ఈ వాగు ద్వారా ప్రతి యాసంగిలో సుమారుగా 10వేల నుంచి 12వేల ఎకరాల వరకు సాగుయ్యేది. ఆతేరు వాగు జిల్లాలో తొల్రూరు మండలం గుర్రూరులో మొదలై నల్లి కుదురు, నర్సంపాలపేట, చిన్నగూడూరు, మలపేడ మండలం పురు పోతూయగూడెం నుంచి బద్దను జిల్లాలోకి ప్రవేశిస్తుంది. ఈ వాగు ద్వారా 8వేల నుంచి 10వేల ఎకరాల సాగుయ్యేది. కేసముద్రం మండలం వట్టివాగు ద్వారా 1,500 ఎకరాలు సాగుయ్యేది. ప్రస్తుతం జిల్లావ్యాప్తంగా వాగులకు ఇరువైపులా ఉన్న పంట పొలాలతో పాటు చెరువుల్లో సరిపడా నీళ్లు లేక వేలాది ఎకరాల్లో వరి పంట ఎండిపోతుంది. బోరుబావుల ద్వారా కూడా సాగు కావడం లేదు. భూగర్భ జలాలు పూర్తిగా అడుగంటిపోవడంతో నీళ్లు లేక వరి, మక్కజొన్న పంటలు ఎండిపోయి పరిస్థితి వచ్చింది.

రైతుబంధు రాలే.. రుణమాఫీ కాలే

నాకు మొత్తం 12 ఎకరాల భూమి ఉంది. 6 ఎకరాల్లో వరి, ఎకరంలో మిర్చి, మరో ఎకరంలో మక్కజొన్న మిగతాది పత్తి వేసాను. నా పేరుపై బ్యాంకులో రెండు లక్షలు, నా భార్య పేరుతో రెండు లక్షలకు పైగా రుణం తీసుకున్నాం. ఒక్కరికీ కూడా రుణమాఫీ కాలేదు. ఇప్పటివరకు ఒక ఎకరానికి కూడా రైతుబంధు పడలేదు. వ్యవసాయానికి కావాల్సిన పెట్టుబడి మొత్తం వడ్డీకి తెచ్చిన. ఆరెకరాల్లో వరి వేస్తే 5 ఎకరాలు ఎండిపోయింది. బోరుబావుల నుంచి చుక్కనీరు వస్తులేదు. మిగిలిన ఎకరం వరి కూడా ఎండిపోతేది. ఎండిన వరి పొలంలో గొడ్లూరు బద్దను మేపుతున్నా. ఎకరం మక్కజొన్న పంట కూడా ఎండిపోయింది. అడవి పంటలు తింటున్నాయి. వరికి రూ.2 లక్షల పెట్టుబడి అయ్యింది. ఆదాయం రాలేదు. మిర్చి ఎకరం వేస్తే అందులో నష్టపోయా. పత్తిలోనూ నష్టం వచ్చింది. అన్ని పంటలు కలిపి రూ.5 లక్షలకు పైగా నష్టపోయా. ఎండిన పంటలు మానీ బావి వద్దకు పోవడం లేదు. గొడ్లూరు మేపుతూ బతుకుతున్నా. కేసీఆర్ సర్కారున్నప్పుడు రుణమాఫీ అయ్యింది, తంసాగి రైతుబంధు వచ్చేది. పెట్టుబడికి ఎన్నడూ ఇబ్బంది రాలే. రేవంట్ రెడ్డి సర్కారు అన్నిటికీ ఆగమైతానం. - పులిగిల్ల సతీశ్, రైతు, గడ్లకుంట

ఏరు ఎండి.. రాళ్లు తేలి..

బయ్యారం, మార్చి 4 : పాకాల ఏరు అడుగంటి అయింట్లు ఎందుకున్నది. మక్క నీరు లేక పంటలను కాపాడుకోలేక రైతులు ఎండోళన చెందుతున్నారు. బయ్యారం మండలంలోని జగ్గతండా, బంజారతండా, సర్కాతండా, వెంకట్రాంపురం, చోక్కతండా, పక్కతండా, గొల్లగూడెం, జనార్దనపురం గ్రామాలతోపాటు సరిహద్దు కురవి మండలం గుండ్రాతిమడుగుకు చెందిన రైతులకు పాకాల ఏరు నీటి అధారం. సుమారు 1500 ఎకరాలకు పైగా యాసంగిలో వివిధ పంటలు సాగు చేసేవారు. అయితే, రెండేళ్ల నుంచి నీరు సరిగ్గా ఉండడం లేదు. దీంతో ఈ ఏడాది కొందరు రైతులు పంటలు వేయడం మానేయగా, మరికొందరు నీళ్లు వస్తాయనే ఆశతో వరి, మినుములు, వెసర వంటి

పంటలు సాగు చేశారు. అయితే, ఏరులో ఉన్న అరకొర నీటితో ఇప్పటి వరకు పంటలను కాపాడుకున్నారు. ప్రస్తుతం వరిపొట్టు దశకు చేరింది. ప్రస్తుతం ఎండిల ముదురు తుండడంతో ఏరులో నీరు పూర్తిగా అడుగంటి రాళ్లు, రప్పలు తేలాయి. ఎందుకున్న పంటలను బావుల్లోని నీటితో కొందరు, ఏరులో అక్కడక్కడా నిలిచిన నీటిని మోటారు

సాగునీటి కోసం తండ్లాడుతున్న ఆయుకట్ల రైతులు

గంట్లకుంటలో ఎండిపోయిన వరి పంటను మేస్తున్న గొల్లెలు, గేదెలు

ద్వారా పంటలకు మళ్లించి మరికొందరు కాపాడుకునే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఇంకో వారంపాటు ఇదే పరిస్థితి ఉంటే పంటలు పూర్తిగా ఎండిపోతాయని ఆవేదన చెందుతున్నారు. తాళ్లపూసపల్లి చెరువుకు చేరుకునే త్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్ట్ నీటిని మత్తడి ద్వారా పాకాల ఏరుకు మళ్లించి పంటలను కాపాడాలని రైతులు ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నారు.

భూమిస్తారా? డబ్బులిస్తారా?

తమకు న్యాయం చేయాలని నక్సలపల్లి - గంటూరుపల్లి యూద్దాల్లి నిరసన తెలుపుతున్న రైతులు

కరీమాబాద్, మార్చి 4 : 'మళ్లీపెట్టే మాటలొద్దు.. మామునూరు ఎయిర్పోర్టుకు భూములు ఇచ్చేందుకు సిద్ధం.. పరిహారం భూమికి భూమి ఇస్తారా.. డబ్బులిస్తారా.. స్పష్టమైన హామీ ఇవ్వండి.. అలాగే మొదటి మా గ్రామాలకు రోడ్డు నిర్మించండి' అని మామునూరు ఎయిర్పోర్టుకు అవసరమైన భూ సర్వే చేసేందుకు మంగళవారం నక్సలపల్లికి వచ్చిన అధికారులను పలు గ్రామాల రైతులు అడ్డుకున్నారు. రం గోయిపేట నుంచి తమ గ్రామాల మీదుగా ఉన్న రోడ్డును మాసిస్తామంటున్నారు.. మొదటిగా రోడ్డును మాసిస్తామంటున్నారు.. మొదటిగా రోడ్డును నిర్మించిన తర్వాతే సర్వే చేపట్టాలని నక్సలపల్లి, గంటూరుపల్లి, నల్లకుంట, గాడిపల్లి రైతులు గ్రామాల అధికారులను నిలదీశారు. రోడ్డు నిర్మాణానికి ప్రతిపాదనలు ప్రభుత్వానికి పంపామని, ఇంకా అనుమతి రాలేదని అధికారులు చెప్పగా, అనుమతి వచ్చిన తర్వాతే ఇక్కడికి రండి.. అంటూ అధికారులపై ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. ఈ సందర్భంగా పలువురు రైతులు మాట్లాడుతూ.. సమావేశాలు నిర్వహించిన ప్రజా ప్రతినిధులు తరోమాట చెబుతూ రైతులను మళ్లీపెట్టేందుకున్నారు. తాము ఎయిర్పోర్టు నిర్మాణానికి వ్యతిరేకం కాదని కానీ, ప్రభుత్వం తమకు స్పష్టమైన హామీ ఇవ్వడం లేదని ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. గతంలో ప్రజాప్రతినిధులు ఎయిర్పోర్టు నిర్మాణానికి అవసరమైన భూమిని ఇచ్చిన భూ యజమానులకు నమీ పంలోని భూములను ఇస్తామని చెప్పారని, తర్వాత వచ్చిన అధికారులు భూమి కోల్పోతున్న రైతులకు

విషయం మై మంత్రి, ఎమ్మెల్యేను కలిసేందుకు వెళితే తమ బాధలను ఎవరూ పట్టించుకోవడం లేదన్నారు. తమ న్యాయమైన డిమాండ్లను నిరవేర్చేదాకా సర్వే చేయొద్దన్నారు. అధిష్టో సత్యపాల్ రెడ్డి, ఖిలావరంగం తహసీల్దార్ నాగేశ్వర్ రావు రైతులతో మాట్లాడేందుకు ప్రయత్నించినా సర్వే చేయొద్దని తెగిసి చెప్పారు. దీంతో చేసేదేమీ లేక అధికారులు వెనుదిరిగారు. సర్వేను రైతులు అడ్డుకోవడంతో ప్రభుత్వం భారీగా పోలీసులను మోహరించింది. డీసీపీ రవీంద్రతో పాటు పరకాల, మామునూరు, నర్సంపాలపేట పోలీసులు చేరుకున్నారు. నిరసన కార్యక్రమాలకు అనుమతి లేదని వారించారు. రైతులు రోడ్డుపైకి రాకుండా అడ్డుకున్నారు. రైతులు జై జవాన్-జై జీసీసీ అని నినాదాలు చేశారు. సమయం వచ్చింది..

డిమాండ్లకు ఒప్పకొంటేనే సర్వే చేయనిస్తాం

సంగం, మార్చి 4 : మా డిమాండ్ల పరిష్కారానికి సర్వే చేయనిస్తాం. వరంగల్లో ఎయిర్పోర్టు నిర్మాణం ముందే. అలాగే మా సమస్యలను కూడా ప్రభుత్వం పరిష్కరించాలి. మామునూరు ఎయిర్పోర్టు నిర్మాణంలో గంటూరుపల్లి గ్రామంలో 123 ఎకరాలు, గాడిపల్లి చెరువు 20 ఎకరాలు, నల్లకుంట గ్రామంలో 110 ఎకరాలు కోల్పోతున్నాం. సరియైన పరిహారం ఇవ్వకుండానే భూముల్లోకి వచ్చి సర్వే చేస్తామంటే మేము ఎట్లా ఒప్పుకుంటాం. గతంలో గ్రామంలోకి వచ్చిన మంత్రి కొండా సురేష్, ఎమ్మెల్యే రేపూరి ప్రకాశ్ రెడ్డి, కలెక్టర్ సత్యనారాయణ భూములకు బదులుగా భూములు, డిమాండ్ ప్రకారం పరిహారం ఇస్తామని తో. ఓ మాట చెప్పారు. మంత్రులు, ఎమ్మెల్యేల మద్దతు సహజం లేకపోవడంతోనే ఇదంతా జరుగుతున్నది. - వీరభద్రారావు, గంటూరుపల్లి రైతు

ఎకరానికి రూ.5 కోట్లు ఇవ్వాలి

ఎయిర్పోర్టు నిర్మాణం కోసం భూములు కోల్పోతున్న మౌళిక ప్రభుత్వం ఎకరానికి రూ.5 కోట్లు ఇవ్వాలి. వరంగల్లో నగరానికి అసాగిన ఉన్న భూములకు రూ.8 కోట్ల నుంచి రూ.7 కోట్ల వరకు డిమాండ్ ఉంది. ప్రస్తుతం ఉన్న వరంగల్-మహబూబాబాద్ రోడ్డు మున్నేరు గంటూరుపల్లి నుంచి నేరుగా మామునూరుకు రోడ్డు వేయాలి. అలాగే భూములు కోల్పోతున్న రైతులకు కుటుంబాలకు వారి అర్హతను బట్టి విమాన ప్రయాణం కోల్పోతున్న రైతులకు ఇవి ప్రధాన డిమాండ్లు. ఇవి తీర్చినట్లయితే భూములు ఇవ్వడానికి సిద్ధం. - వెంకట్రావు, గంటూరుపల్లి రైతు

బీఆర్ఎస్ హయాంలోనే ఎయిర్పోర్టుకు అడుగులు

కరీమాబాద్, మార్చి 4 : బీఆర్ఎస్ హయాంలోనే మామునూరు ఎయిర్పోర్టు నిర్మాణానికి అడుగులు వచ్చాయి. నాటి తెలంగాణ ప్రభుత్వం, కేంద్రం పాటు జీఎంఆర్ సంస్థలో చర్చలు జరిపి ఎయిర్పోర్టు నిర్మాణానికి కృషిచేసింది. ఎన్నో ఏండ్ల పాటు సేవలందించిన ఈ ఎయిర్పోర్టు నాటి కాంగ్రెస్ హయాంలోనే మూతబడింది. దశాబ్దాల తర్వాత పునరుద్ధరణకు అడుగులు వదులుతున్న వేళ ప్రజాప్రతినిధుల తరోమాట రైతులు ఆందోళన చెందుతున్నారు. భూమికి భూమి ఇస్తామని ఒకరు.. డబ్బులిస్తా

■ కాంగ్రెస్ ప్రజాప్రతినిధుల తరోమాట రైతుల్లో ఆందోళన

■ మాజీ ఎమ్మెల్యే నన్నపునేని సరేందర్

మన మరోకరు చెప్పడంతో ఎవరి మాట సమ్మతం తెలియక ఆగమవుతున్నారు. దీంతో పాటు గవిపర్ల రహదారిని మూసివేస్తే తమకు దారిని ఎలా ఏర్పాటు చేస్తారో కూడా ప్రజలకు చెప్పకపోవడంతో రైతుల్లో ఆందోళన నెలకొంది. భూమిలిస్తామని స్పష్టమైన హామీ ఇవ్వాలని రైతులు అడిగినా ప్రజాప్రతినిధులు స్పందించకపోవడం కోప నీయం. జీవో కాదు డబ్బులు కేటాయించాలి. రైతులతో చర్చించాలి. మార్చిలో రేల్ ప్రకారం డబ్బులు చెల్లించాలి. కాలయాపన చేస్తే రైతులు కాదు ప్రజల కూడా తిరగబడతారు.

మక్కలే మక్కలు..

నర్సంపేట, మార్చి 4 : నర్సంపేట వ్యవసాయ మార్కెట్లకు మక్కలతో కళకళలాడింది. రైతులు భారీగా తీసుకురావడంతో మార్కెట్లో ఎటువంటి హామీ పరదా కప్పినట్లు కనిపించింది. అయితే రోజుల తరబడి అలాగే ఉండడంతో యూద్దాల్లి మొత్తం మక్కలతో నిండిపోయింది. గ్రామాల్లో మక్కలు అరబోసేందుకు సరైన కల్లాలు, స్టలాలు లేక రైతులు ఇక్కడికి తరలివస్తున్నారు. ఒక దశలో మార్కెట్లో ఆరబోసేందుకు స్థలం సరిపోక రైతులు ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. మార్కెట్లో కాలుతీసి కాలు వేసే పరిస్థితి లేకుండా మక్కలు ఉన్నాయి. మక్కలు సరిగ్గా ఎండక రైతులు రోజుల తరబడి మార్కెట్లోనే ఉంటున్నారు. వ్యాపారులు తేమ చూసి మక్కలను విక్రయిస్తుండగా తేమ శాతం తక్కువ ఉన్న మక్కలను మాత్రమే సైవేజ్ వ్యాపారులు కొనుగోలు చేస్తున్నారు. ముఖ్యంగా 14-15 శాతం ఉండేలా చూసుకోవాలని సూచిస్తున్నారు. అంతకంటే ఎక్కువ ఉన్న మక్కలను కొనుగోలుచేసే రైతులు స్థానికంగా ఉన్న ఈ మార్కెట్ యూద్దాల్లి రోజుల తరబడి ఆరబోస్తున్నారు. మార్కెట్కు వచ్చిన రైతు వారం, పది రోజులు ఇక్కడికి ఉంటూ మక్కలను వ్యాపారులకు విక్రయిస్తున్నారు. ప్రభుత్వ మద్దతు ధర క్వింటాల్కు రూ.2200లు మాత్రమే పలుకగా సైవేజ్ వ్యాపారులు రూ.2310 నుంచి రూ.2380వరకు ధరలు పెట్టి మక్కలను కొనుగోలు చేస్తున్నారు. గడిచిన వారం రూ.2400 వరకు పలకడంతో రైతులు సైవేజు సైవేజు వైపు మొగ్గుచూపుతున్నారు. ఇదిలా ఉండగా మార్కెట్లో తాగునీటి, ఇతర సౌకర్యాలు లేక తీవ్ర ఇబ్బందులు పడుతున్నారు.

రైతుల మార్కెట్కు భారీగా తరలివచ్చిన మక్కలు

నమస్తే తెలంగాణ Telangana Today

Present **AUTO SHOW**

VENUE : **HAYAGRIVACHARI GROUND BALASAMUDRAM - HANUMAKONDA**

MARCH 08 09 2025

Main Sponsor: **MARUTI SUZUKI ARENA, ADARSHA AUTOMOTIVES PVT.LTD., ATHER, TVS**

In Association with: **Audi Hyderabad, SKODA, MAHAVIR GROUP, Green Honda, RAAM GROUP, MG100, MALIK, KLM, YAMAHA, Chetak**

Digital Partner: **S TV**, TV Partner: **T NEWS**

For Stall Booking Contact: Warangal: 9182777299 / 9182777552